

ECHO

ÚVODEM

Vážení čtenáři,

s postupující dobou nabývá další rámcový program stále zřetelnější podoby. V září vydala Evropská komise (EK) návrh nových pravidel účasti v novém programu. Tato pravidla už smazala jakýkoliv rozdíl mezi účastníky z členských států EU a účastníky z kandidátských zemí. Lze namítnout: nic nového pod sluncem, to se přece očekávalo. Jenže ta pravidla nastolují novou situaci. V dalším rámcovém programu budou mít asociované kandidátské státy ze střední a východní Evropy (SVE) poprvé větší práva a pravomoci než západoevropské „pouze asociované státy“ (Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko, Izrael). Nejde však o tuto komparativní výhodu, nýbrž o to, že příští řešitelská konsorcia mohou sestávat i jen ze států SVE. Na druhé straně, pokud jsme dříve mohli mít neurčitý pocit, že „oni nás do svých projektů nevezmou“, tak nyní je jisté, že „oni nám naše konsorcia nezaloží“. Je ovšem zřejmé, že nová pravidla nemají vést k rozdělení na „jejich“ a „naše“ sítě excelence či integrované projekty, tato pravidla jsou naopak velikou výzvou, která apeluje na náš aktivní postoj vůči ERA (Evropskému výzkumnému prostoru).

Žádná účastnická pravidla dalšího rámcového programu však nemohou eliminovat rozdíly mezi situacemi, v nichž se nachází výzkum a vývoj v členských státech na jedné straně a v asociovaných kandidátských státech na straně druhé. Ve snaze zmírnit i tyto faktické rozdíly vypsala nyní EK další výzvu, podle níž mohou jednotlivá pracoviště z kandidátských států podávat projekty, které jim mají usnadnit jejich budoucí integraci do ERA. Jde o společnou výzvu 1., 3., a 4. tematického programu, a proto o ní souhrnně informujeme hned v oddílu Pátý rámcový program.

Chceme Vás ubezpečit, že uvítáme Vaše připomínky k přípravě dalšího rámcového programu a také o tom, že je můžeme pomoci přenést na relevantní místa, aby se tak staly součástí celoevropské diskuse.

Redakce bulletinu ECHO

PÁTÝ RÁMCOVÝ PROGRAM

Informační zdroje:

www.cordis.lu/fp5/, www.tc.cas.cz/

Pracovní programy pro jednotlivé tematické a horizontální programy ve verzi pro rok 2001 jsou k dispozici na internetové adrese www.cordis.lu/fp5/src/workprog.htm. Současně doporučujeme sledovat domovské stránky tematických programů, které v době vydání tohoto čísla už budou obsahovat pracovní programy ve verzi pro r. 2002.

➤ **Společná výzva 1., 3. a 4. tematického programu na podporu integrace nově asociovaných států do ERA** (výzva je uváděna pod zkratkou NAS2). Výzva s celkovým rozpočtem **35 mil. €** má uzávěrku **31. ledna 2002**. Lze podávat projekty na workshopy, konference, koordinaci výzkumných sítí, studijní pobyty PhD. studentů, odborné návštěvní pobyty, navázání kontaktů, atd., které mají vést k efektivnějšímu propojení pracovišť, k rozšíření jejich působnosti, ke zvětšení jejich kapacity pro mladé výzkumníky, k hlubšímu zapojení do řešení sociálních a ekonomických potřeb nově asociovaných států a k vybudování intenzivnějších vazeb s ekonomickým a sociálním prostředím těchto států a též k posílení účasti předkládajících center v dalších oblastech stávajícího 5.RP. Předkládající centrum může získat podporu až do výše 1/3 nákladů na své obvyklé aktivity.

Informace: www.cordis.lu/growth/calls/nas_200101.htm.

TEMATICKÉ PROGRAMY

1. Kvalita života a zacházení se živými zdroji

www.cordis.lu/life/, www.tc.cas.cz/

Info: quality-of-life@cec.eu.int, albrecht@tc.cas.cz

➤ Dne 31. října vyšel nový pracovní program pro r. 2002. Plně zně-ní výzvy (identifikátor QoL-2001/4) k předkládání projektů je na adrese www.cordis.lu/life/calls/200106.htm.

Předpokládaný rozpočet této výzvy činí 147,5 mil. € a **uzávěrka** je už **31. ledna 2002**. Celkový přehled uzávěrek a rozpočtů programu Life v r. 2002 je uveden v následující tabulce, kde V1 označuje výzvu uveřejněnou 31.10. 2001 (identifikátor: QoL-2001/4), V2 je společná výzva NAS2 z 20. 9. 2001 (identifikátor: QoL/Growth/EESD-2001-INTEGR), viz výše a V3 je výzva na připojení k běžícím projektům uveřejněná 31.5. 2001 (identifikátor: QoL-2002-NAS), viz ECHO č. 18).

Program Life 2002	Uzávěrky v r.2002		
	31.1.		15.2.
Klíčová akce	V1	V2	V3
Tematické oblasti (akční linie)			
1. Potraviny výživa zdraví			
1.1. Vývoj bezpečných, flexibilních a nových (zlepšených) výrobních procesů a technologií.			
1.2. Vývoj detekčních testů a procesů, eliminace infekčních a toxických činitelů v potravinovém řetězci.	39	1,2	1,2
1.3. Výzkum úlohy potravin při podpoře zdraví a s ohledem na veřejné zdraví			
2. Infekční choroby		1,2	1,2
3. Buněčná továrna		1,7	1,7
4. Životní prostředí a zdraví	32,1	0,6	0,6
5. Trvale udržitelné zemědělství, rybníkářství a lesnictví.			
5.1. Nové a trvale udržitelné produkční systémy (...) zdraví zvířat a rostlin.			
5.2. Integrovaná produkce a využití biol. materiálů pro nepotravinářské účely.	17,4	2,1	2,1
5.4. Podpora společným politikám (...) základna pro legislativu Společenství.			
5.5. Nové nástroje a modely integrovaného a trvale udržitelného vývoje rurálních a dalších relevantních oblastí.			
6. Stárnoucí populace			
6.1. Choroby a zdravotní problémy stárnoucí populace.			
6.2. Zákl. procesy fyziologického stárnutí.	52	0,8	0,8
6.3. Demografické a sociálně politické aspekty stárnutí populace.			
6.4. Funkční omezení ve stáří.			
6.5. Zdravotní a sociální služby pro seniory.			
Výzkum generické povahy			
7. – 11. všechny oblasti			
12. Bioetika		2,0	2,0
13. Socio-ekonomické hodnocení věd o živé přírodě a zdravotnických technologií	7		

► **Databáze projektů**, které mohou být rozšířeny o týmy z nově asociovaných států, je dostupná na www.cordis.lu/life/src/nas.htm. Na podporu **výzkumných infrastruktur** bude ve výzvě V1 uvolněn rozpočet 10 mil. € a v každé výzvě V2 a V3 dále po 0,4 mil. €.

► **Individuální studijní pobyty: uzávěrka 10.4.2002**, rozpočet 13 mil. €.

► **Projekty CRAFT: uzávěrka 28.2.2002**, rozpočet 5 mil. € na problematiku rybářství, 13 mil. € na ostatní.

► **Doprovodné aktivity**: zaměřené na „strategické iniciativy“ (rozvoj programu Life, iniciativy na formování veřejného souhlasu s aplikacemi věd o živé přírodě, popularizace těchto věd, transfer technologií, studijní a výuková schémata, akce na výměnu informací (konference, workshopy apod.)): **uzávěrka 8.2.2002**, rozpočet 7 mil. €.

Konference:

► Evropská konference „Advanced Technology for Safe and High Quality Foods“, 5.-7. prosince 2001, Crowne Plaza Berlin City Centre, Berlin. Informace: www.eurocaft2001.com.

► Workshop „Food, GI-tract Functionality and Human Health Cluster „Novel developments for GI-tract foods“ and „Consumers and food for health“, Saariselkä, Finsko, 1.-3. února 2002. Informace: www.vtt.fi/virtual/proeuhealth/eventsaariselka.htm

► EU/ECC Cereal Conference 2002: Implementation of the European Research Area, Vídeň, 6.-8. března 2002. Kontakt: Dr. Helmut Glattes, e-mail: gen_sec@icc.or.at

► Konference „Current European Research on Rice“ Turin, Itálie, 6.-8. červen 2002. Kontakt: Dr. Elisabetta Lupotto, e-mail: eurice.elu@spm.it.

► Konference „Soils under Global Change - a Challenge for the 21st century“, Constanta, Romania, září 2002. Kontakt: Dr. Mihail Dumitru, e-mail: m.dumitru@icpa.ro.

► Konference. „Genomics and Forest Tree Stress Tolerance Short Course“, Chania, Řecko, listopad 2002. Kontakt: Dr. Andreas Doulis, e-mail: adoulis@maich.gr.

2. Uživatelsky přátelská informační společnost

www.cordis.lu/ist/, www.tc.cas.cz/

Info: hiller@tc.cas.cz

► Dne 4. září byla vyhlášena tzv. **7BIS výzva na 2,5 a 3G mobilní aplikace a služby**. Uzávěrka je **4. prosince 2001** v 17 hodin. Výzva je zaměřena zejména na velké testovací projekty pro nové aplikace, spolupráci různých sítí, standardizaci služeb, bezpečnost, placení atd. Podrobné informace najdete na adrese www.cordis.lu/ist/3g_initiative/home.html. Aktuální jsou následující akční linie, a to nikoliv samostatně, ale jako celek (téma: typ projektu):

IST-2001-I.5.4 Doprava a turistika: nejlepší praxe a pokusná stádia nově zavedených přístupů (trials)

IST-2001-II.1.5 Zaváděcí aktivity se zásadním dopadem, šíření nových technologií a výuka

IST-2001-III.1.1 Publikování digitálního obsahu

IST-2001-IV.2.4 Počítačové a komunikační sítě: zaváděcí aktivity (take up).

► **8. výzva –16. listopadu** byla vyhlášena 8. výzva k podávání projektů (www.cordis.lu/ist/calls/200104.htm) s hlavní uzávěrkou **21. února 2002**. Další uzávěrky pro speciální akční linie budou **28.2., 13.3., 17.4. a 14.6.02**. Témata jsou popsána v **pracovním programu na rok 2002**, který najdete na adrese www.cordis.lu/ist/workprogramme.htm. Věnujte pozornost možnostem přistoupení k běžícím projektům (VIII.1.6.). Pro řešitele projektů **Exploratory Award**, kteří své téma nenajdou v 8. výzvě je otevřena AL VIII.1.11., do které může být podáno libovolné téma projektu, odpovídající programu IST. V rámci 8. výzvy jsou vyhlášeny následující akční linie:

Výzkumné a demonstrační projekty:

I.1.1 Inteligentní systémy pro monitorování zdravotního stavu

I.1.2 Systémy pro zdravotnické profesionály: vytvoření „infrastruktury pro zdravotnické znalosti“

I.2.1 Systémy pro nezávislý život

I.4.1 Inteligentní systémy a služby pro zvládnutí občanských a přírodních krizových situací

II.1.1 Dlouhodobý výzkum a výzkum s vysokým rizikem

II.1.3 Směřování k cílům eEurope a eEurope+

III.5.3 Průkopnický výzkum v KA3

IV.2.1 Kognitivní systémy vidění

IV.2.2 Vyspělé řídicí systémy

IV.2.3 Sítě a technologie pro distribuované služby a aplikace

IV.3.1 Modulární výstavba a dynamická přizpůsobitelnost v programech, systémech a službách

IV.4.1 Simulační a zobrazovací technologie

IV.5.1 Technologie, systémy a sítě následující po 3G

IV.5.2 Validace bezdrátových a mobilních systémů a technologií

IV.6.1 Síťové audio-vizuální systémy a služby

IV.7.1 Mikrosystémy a miniaturizované modulární subsystemy pro přenositelné aplikace

IV.7.2 Integrace senzorů a akčních prvků pro zlepšenou inteligenci, interakci

IV.8.1 Mikroelektronika - design a znovupoužití IP

IV.8.2 Mikroelektronické technologie – procesy, zařízení a přístroje

IV.8.3 Optické a opto-elektronické technologie

V.1.9 CPA9 : Technologie GRID a jejich aplikace

V.1.10 CPA10: Sensorové technologie a aplikace

V.1.14 CPA14: Mobilní aplikace a služby

V.1.15 CPA15: Technologické platformy pro kulturní a umělecké kreativní vyjadřování

VI.2.1 Kvantové zpracování informací a komunikace (QIPC) ³⁾

VI.2.2 Kognitivní věda a media budoucnosti ³⁾

VII.1.1 Posílení páteří datové komunikační sítě

VII.1.2 Vyspělé komunikační infrastruktury

VI.1.1 Technologie budoucnosti a nově vznikající technologie (FET) otevřená doména ¹⁾²⁾

VIII.1.6 Možnosti spolupráce s nově asociovanými státy ¹⁾

VIII.1.7 Možnosti spolupráce s třetími zeměmi ¹⁾

VIII.1.11 „Exploratory Awards“ - podpůrná aktivita ¹⁾

Pozn.: Uzávěrky akčních linií: bez označení 21.2. 2002, ¹⁾ do 28.2.2002 (průběžně), ²⁾ do 14. 6. 2002 (průběžně), ³⁾13.3.2002.

1) **Zaváděcí aktivity (take up measures)**

I.5.1 Systémy pro mobilitu

II.1.3 Směřování k cílům eEurope a eEurope+

IV.2.4 Počítače, komunikace a sítě

IV.3.1 Modulární výstavba a dynamická přizpůsobitelnost v softwaru, systémech a službách

IV.7.1 Mikrosystémy a miniaturizované subsystemy pro přenositelné aplikace

IV.7.2 Integrace senzorů a akčních prvků pro zlepšení inteligence systémů a jejich interakce

IV.8.1 Mikroelektronika - design a znovupoužití IP

IV.8.2 Mikroelektronické technologie – procesy, zařízení a vybavení

IV.8.4 Průmyslové mikro- a opto-elektronické technologie

V.1.9 CPA9 : Technologie GRID a jejich aplikace

V.1.10 CPA10: Sensorové technologie a aplikace

Pozn.: Uzávěrka akčních linií: bez označení 21.2. 2002.

2) **Podpůrné aktivity** (tematické sítě, koordinační aktivity, nikoliv zaváděcí doprovodné aktivity)

I.4.1 Inteligentní systémy a služby pro zvládnutí občanských a přírodních krizových situací

I.5.1 Systémy pro mobilitu - clustering

II.1.2 Strategické plány pro aplikovaný výzkum

II.1.3 Směřování k cílům eEurope a eEurope+

III.5.1 Specifické podpůrné aktivity KA3

III.5.2 Příprava pro budoucí výzkumné aktivity
 IV.2.1 Kognitivní systémy vidění
 IV.2.2 Vyspělé řídicí systémy
 IV.2.3 Sítě a technologie pro distribuované služby a aplikace
 IV.3.1 Modulární výstavba a dynamická přizpůsobitelnost v softwaru, systémech a službách
 IV.7.1 Mikrosystémy a miniaturizované subsystémy pro přenositelné aplikace
 IV.7.2 Integrace senzorů a akčních prvků pro zlepšení inteligence systémů a jejich interakce
 IV.8.3 Optické a opto-elektronické technologie
 V.1.9 CPA9 : Technologie GRID a jejich aplikace
 VI.2.1 Kvantové zpracování informací a komunikace (QIPC)³⁾
 VI.2.2 Kognitivní vědy a média budoucnosti³⁾
 VII.1.1 Posílení páteří datové komunikační sítě
 VII.1.2 Vyspělé komunikační infrastruktury
 VIII.1.1 Slučování projektů¹⁾
 VIII.1.2 Sítě excelence a pracovní skupiny v IST¹⁾
 VIII.1.3 Iniciativy pro vytváření standardů a interoperability¹⁾
 VIII.1.4 Zlepšování lidského kapitálu v IT budováním kompetencí¹⁾
 VIII.1.6 Umožnění spolupráce s nově asociovanými státy¹⁾
 VIII.1.7 Umožnění spolupráce s třetími zeměmi¹⁾
 III.1.8 Diseminace a povědomí o výsledcích výzkumu v oblasti IST¹⁾
 VIII.1.9 Studie¹⁾
 VIII.1.10 Posilování evropského výzkumného prostoru (ERA) v oblastech IST.¹⁾

Pozn.: Uzávěrky akčních linií: bez označení 21.2. 2002,¹⁾ do 28. 2. 2002(průběžně),²⁾ do 14. 6. 2002(průběžně),³⁾ 13.3.2002.

Konference:

- **3. - 5. 12. 2001 Düsseldorf, Německo** – Výroční konference programu IST: Technologies Serving People. Program konference: http://europa.eu.int/information_society/newsroom/istevent/programe/index_en.htm.
- **23. a 24. 11. 2001 Leuven, Belgie** - Konference ARIADNE – téma konference: zkušenosti v ODL a E-Education a E-Training v akademické a podnikové sféře. www.ariadne.org/1_AF/1.3_Current/AF2001CNF-CFP.html.
- **29. a 30. 11. 2001 Brusel, Belgie** – Konference o eGovernmentu – od politiky k praxi. Účelem konference je ukázat jaké možnosti a výhody přináší občanům a firmám, on-line veřejné služby. http://europa.eu.int/information_society/europe/egovconf/index_en.htm.
- **10. – 12. 12. 2001 Havana, Kuba** – 6. EUROLAT-IS Thematic Workshop. www.eurolat.is.upm.es.
- **Hledání partnerů** – program IST – podle akčních linií: http://dbs.cordis.lu/EN_PART_IST1_search.html
Ideal-IST: www.ideal-ist.net/psIST.html Doporučujeme také kontaktovat koordinátory běžících projektů (profil firmy nebo instituce, reference, oblasti zájmu).

3. Konkurenceschopný a udržitelný růst
www.cordis.lu/growth/, www.tc.cas.cz
 Info: kubatova@tc.cas.cz

➤ Podle výzvy NAS 1 z 1. 9. 2001 s rozpočtem 10 mil. € mohou týmy z asociovaných států doplnit řešitelská konsorcia běžících projektů a získat přitom finanční podporu. Návrhy podají koordinátoři vybraných projektů spolu s novými uchazeči nejpozději do 13. 12. 2001. Bližší informace o výzvě jsou na adrese www.cordis.lu/growth/calls/200102.htm.

Způsob podávání projektů je popsán v příručce GUIDE FOR PROPOSERS-PART2 uvedené na této webové stránce. Seznam projektů, k nimž je možno se připojit, najdete na adrese www.cordis.lu/growth/src/proj-nas.htm. Vlajkou jsou zde označeny ty projekty, jejichž koordinátoři obzvláště stojí o další partnery.

➤ Programy LIFE, GROWTH, ENVI a ENERGY vydaly 20.9.2001 společnou výzvu NAS 2 na předkládání projektů, které mají usnadnit integraci asociovaných států do Evropského výzkumného prostoru (ERA). Viz oddíl 5. rámcový program. V GROWTH je na tuto výzvu uvolněna částka 10 mil. €. Výzva má uzávěrku 31. ledna 2002.

Informace na adrese: www.cordis.lu/growth/calls/nas_200101.htm.

➤ 16.10.2001 byla uveřejněna 5. cílená výzva k podání projektů z oblasti měření/zkoušení a výzkumných infrastruktur, která je poslední svého druhu. Má rozpočet 11 mil. € pro měření/zkoušení a 20 mil. € pro výzkumné infrastruktury. Skončí uzávěrkou 15.2.2002. Bližší informace lze nalézt na adrese www.cordis.lu/growth/calls/200103.htm.

➤ Mikro- a nanotechnologie

Zájemcům o mikro- a nanotechnologie doporučujeme otevřít naši webovskou stránku projektu MINATECH www.tc.cas.cz/projekty/minatech/ a webovskou stránku koordinátora projektu www.airi.it/minatech/index.html, kde najdou rozsáhlý seznam konferencí, seminářů a dalších akcí k mikro- a nanotechnologiím. Upozorňujeme zejména na partnerské dny „Micro & Nano Technology and Applications“ (15.-16.11.2001, Soluň, Řecko). Cílem akce je umožnit kontakt partnerů z různých zemí, kteří mají zájem o technologický transfer, spolupráci nebo přípravu projektu CRAFT v oblasti mikro- a nanotechnologií. Na webové stránce www.help-forward.gr/events/MINA1.html najdete bližší informace včetně obsáhlého katalogu technologických nabídek, poptávek a vyhledávání partnerů pro obchodní a výzkumnou spolupráci. Technologické centrum, které je partnerem v projektu MINATECH se akce zúčastní a nabízí případné zprostředkování kontaktů na organizace uvedené v katalogu.

4. Energetika, životní prostředí a udržitelný rozvoj
www.cordis.lu/eesd/, www.tc.cas.cz
 Info: panacek@tc.cas.cz (energetika),
cejkova@tc.cas.cz (životní prostředí)

➤ V oblasti Životní prostředí a udržitelný rozvoj byly zpřístupněny databáze, které mají za cíl usnadnit zájemcům vyhledávání konsorcií pro přistoupení k již běžícím projektům (viz úvodní informace). Projekty již běžící řazené podle klíčových akcí jsou na stránce www.cordis.lu/eesd/src/proj_env.htm. Na stránce, kde je umístěna výzva, www.cordis.lu/eesd/calls/a_200103.htm naleznete malým písmem dole odkazy na projekty, u kterých probíhají kontrakční jednání - zde jsou odkazy řazené rovněž podle jednotlivých klíčových akcí, je třeba kliknout na „KA library“ a posléze na „Summary of selected projects.“

➤ Poslední uzávěrka pro podání návrhů projektů v 5.RP v podprogramu ENERGIE je 14. prosince 2001. Projekty je možné podávat na veškerá témata definovaná v pracovním programu. Více informací k výzvě vyhlášené 24. října 2000 naleznete na adrese www.cordis.lu/eesd/calls/calls.htm. Zároveň je 14. prosince 2001 uzávěrka výzvy pro návrhy projektů, ve kterých se účastníci z asociovaných zemí mohou připojit k již běžícím projektům v podprogramu ENERGIE. Více podrobností o výzvě můžete nalézt na adrese www.cordis.lu/eesd/calls/b_200101.htm.

HORIZONTÁLNÍ PROGRAMY

5. Potvrzení mezinárodní úlohy výzkumu
 EU-INCO2, www.cordis.lu/inco2/, www.tc.cas.cz
 Info: broz@tc.cas.cz

➤ Výzva INCO z 18.9.2001 obsahuje pouze doprovodné aktivity. Cílem podprogramu INCO A1 **Strategic action on training and excellence**, (tzv. „návrátová stipendia“, rozpočet 2 mil. €, uzávěrka

18.1.2002) je získat vynikající výzkumníky z kandidátských zemí do členských států EU (fáze vzdělávání v trvání až 24 měsíců) a umožnit jim po návratu uplatnit získané zkušenosti (fáze návratu až 12 měsíců a s podporou až 100 tis.€) – podrobnosti viz Pracovní program INCO, str. 23-29 Annex. Program udělí omezený počet stipendií, má charakter „pilotního programu“ pro přípravu na 6.RP a ERA. Hodnotící kritéria vzdělávací fáze jsou tři: Projekt (kvalita, inovace a přístup), Hostitelská instituce (kvalita, zkušenosti, infrastruktura), Žadatel (výzkumné zkušenosti, publikace, pracovní schopnosti). Fáze návratu mohou být dvou typů, s hostitelskou institucí a bez ní (fáze návratu se rovněž hodnotí). Složitá situace nastává, pokud uchazeč hodlá absolvovat fáze vzdělávání a návratu ve více (na sebe navazujících) časových obdobích. Pak musí být návrh velmi podrobný. V případě jedné fáze vzdělávání a jedné fáze návratu, může být popis fáze návratu pouze indikativní. Návrh se upřesní 6 měsíců před skončením fáze vzdělávání. Návratová stipendia nestanoví žádná věková omezení uchazečů a podmínkou není ani „geografická rovnoměrnost“ při jejich udělování.

➤ Cílem podprogramu **Conference Participation Support** (rozpočet 0,9 mil. €, uzávěrky **16.11.2001**, **15.3.2002** a **16.7.2002**) je napomoci při vytváření sítí a budoucí účasti ve společných projektech 6.RP prostřednictvím účasti na konferencích organizovaných v západní Evropě a organizování konferencí v NAS. Novou možností je účast a organizování **Informačních dnů** o programech 5.RP. Například organizace ICCTI (Portugalsko) hodlá uspořádat koncem roku 2002 informační den o aplikacích biotechnologií v lékařských vědách a při zajišťování bezpečnosti potravin (LIFE) a materiálů a nanotechnologií (GROWTH). Jedním z cílů této akce je napomoci při vytváření budoucích sítí excelence. Pobytové a cestovní náklady 25ti výzkumníků ze 4 států NAS (ČR byla přizvána) mají být podpořeny z programu INCO A1. Předběžný program akce a další informace jsou k dispozici u NCP tematických programů albrecht@tc.cas.cz, kubatova@tc.cas.cz a NCP INCO zbroz@tc.cas.cz.

➤ **Dne 1.3.2002 proběhne poslední uzávěrka** podávání návrhů stipendií do Japonska v trvání 24 měsíců včetně výuky japonštiny pro mladé vědce (32/resp.35 let) z oblastí přírodních a technických věd (INCO část B.Vzdělávání). V uzávěrkách tematických programů lze v rámci výzkumného projektu podávat **šestí měsíční stipendia (bursaries)** mladých vědců (do 40 ti let) ze zemí INCO-DEV, INCO-MED a nových asociovaných států. Cílem nové výzvy **NAS2 s uzávěrkou 31.1.2002** je „podpořit integraci vynikajících výzkumných center z kandidátských zemí do struktur excelence v členských státech EU“. Text výzvy je prakticky shodný s výzvou „**Support for Centres of Excellence**“ (INCO 1999). Soubor doprovodných aktivit zahrnuje konference, navazování styků (twinning), návštěvy vědců, vzdělávání atd. Návrhy se podávají prostřednictvím tematických programů. Seznam 33 udělených center ze zemí NAS je na web stránce TC INCO. Průměrná podpora centra činí 700 tis. EUR, jak vyplývá z celkového rozpočtu 23,5 mil. EUR. Dvoustranné informační letáky všech 33 center lze obdržet emailem.

➤ **INTAS.** ČR se v roce 2001 stala členem Mezinárodního sdružení pro spolupráci se státy bývalého Sovětského svazu v oblasti výzkumu a vývoje (státy NIS). Členských států INTAS je celkem 30 (EK, 15 států EU a všechny asociované státy k 5.RP s výjimkou Polska). Na rozdíl od 5.RP je INTAS založen na „bottom up“ přístupu v celé šíři vědních oblastí od teoretické fyziky až po ekonomické, společenské a humanitní vědy. INTAS podporuje výzkumné projekty, sítě, výzkumné infrastruktury, konference, letní školy a různé typy stipendií pro mladé vědecké pracovníky ze států NIS. V červenci 2001 V.Dvořák (FZU AV ČR) a Z.Brož (TC AV ČR) byli nominováni jako zástupci ČR do Generálního shromáždění INTASu. Výzva INTAS 2001 měla **uzávěrku dne 28.9.2001**. Sekretariát INTAS oznámil, že

58 českých účastníků podalo do této uzávěrky návrh projektu. Výsledky hodnocení budou zveřejněny začátkem února 2002.

V říjnu 2001 byl vyhlášen nový program **INTAS Summer School Support**, který podporuje účast mladých pracovníků ze států NIS na letních školách v členských státech INTAS nebo ve státech NIS, viz www.intas.be/mainfs.htm část NEWS. **Uzávěrka přijímání návrhů je 30.11.2001**, v únoru 2002 budou zveřejněny výsledky hodnocení.

➤ Nová výzva **NIS-Young Scientists Programme** bude vyhlášena v listopadu 2001 a **uzávěrka bude na jaře 2002 (*)**.

(*)Vyhodnocení uzávěrky 15.3.2001: Podáno bylo 210 žádostí, uděleno 116 stipendií, z toho 14 typ A, 44 typ B a 58 typ C+D. Typy projektů (A, B, C, D) jsou v dále uvedené tabulce.

Obecná kritéria: Věk žadatele musí být 35 roků nebo méně v době udělení grantu. Žadatel musí být občanem a trvale žít v jedné ze zemí NIS a musí splňovat odpovídající kritéria dle typu grantu. Žádost musí respektovat časová omezení jednotlivých schémat, musí být podána v anglickém jazyce a musí být úplná (reference, diplomy a potvrzení). Celkem mohou žadatelé získat pouze jedno stipendium INTAS, stipendium typu D lze prodloužit o další rok. Organizace přijímající stážisty nejsou finančně podporovány z programu INTAS Young Scientists.

Typ	Název	Určeno pro	Doba trvání	Podpora Euro	Návštěvy v zemích INTAS
A	Project-Linked Fellowships	Mladé účastníky projektů INTAS	6-12 měs.	Max. 3500/rok	Může zahrnovat stáž až 3 měsíce na pracovišti účastníka projektu
A	Conference grants	Mladé účastníky projektů INTAS		Max. 1000, cest.náklady, diety, konf. poplatky	Konference se musí konat v zemi NIS nebo INTAS
B	PhD Programme Fellowships	V 1.roce PhD	24 měs.	Max. 5000/rok	2 návštěvy, každá 2-3 měsíce
C	Newly Qualified Postdoctoral Fellowships	Absolvent PhD	12 měs.	Max. 5500/rok	1 návštěva 1-2 měsíce
D	Experienced Postdoctoral Fellowships	3 roky po absolvování PhD	12 měs. obnovitelné na další rok	Max. 6000/rok	1 návštěva 2-3 měsíce a 1 mezin. konference

➤ **Council of Scientists a hodnotitelé projektů (experti INTAS)** ČR nemá v současné době žádného zástupce v Council of Scientists (CS). Zřejmě nízký je i počet hodnotitelů projektů. Je nepochybné v našem zájmu, aby i ČR měla své zástupce v obou skupinách. Práce v CS je nárazová a spočívá jednak v doporučování projektů, které byly posouzeny nezávislými hodnotiteli - experty INTAS a dále v navrhování a posuzování tematických výzev a dalších programů INTAS. Členové CS se scházejí nejméně dvakrát ročně na několikadenních zasedáních v Bruselu. Informujte nás laskavě o vhodných kandidátech do CS (dvorak@fzu.cz, zbroz@tc.cas.cz), abychom byli včas připraveni na výzvu k předkládání návrhů a následnou volbu nových členů CS na některém z příštích zasedání INTAS General Assembly. Uvolněná místa budou ohlášena patrně na konci ledna 2002.

Doporučuje se, aby se procesu nominace účastnily vědecké organizace. Statut INTAS umožňuje členským státům INTAS a Evropské komisi navrhnout také výzkumné pracovníky ze států

NIS za zástupce států NIS v CS. Individuální přihlášky na **hodnotitele projektů – experty INTAS**, viz www.intas.be/mainfs.htm. Hodnocení projektů probíhá na internetu a je i mírně honorováno. Na spodní části stránky NEWS je INTAS Call for Experts, činnost hodnotitele je popsána v textu „Peer review in cyberspace“. Prosím, kontaktujte přímo sekretariát INTAS na adrese experts@intas.be.

6. Podpora inovací a účasti malých a středních podniků, www.cordis.lu/innovation-smes/
www.tc.cas.cz/nko/inno/, Info: skarka@tc.cas.cz,
fuchs@tc.cas.cz

► **Projekty CRAFT** - průběžně otevřená výzva k podávání projektů CRAFT má nejbližší a zároveň **poslední uzávěrku 28.2.2002**. **POZOR!** Původně plánované termíny 16. ledna 2002 a 17. dubna 2002 budou nahrazeny jedním termínem 28. února 2002. Informace: www.cordis.lu/sme/src/199901.htm

Celkové výsledky uzávěrky v dubnu 2001 (počty projektů)

	Podáno	Vyhovujících	Doporučeno
Přípravné projekty	579	513	231
CRAFT	238	204	85

Počty českých účastníků v projektech této uzávěrky:

	Celkem MSP z ČR	Z toho koordinátorů	Výzkumné organizace
EA podané	23	5	
EA doporučené	8	1	
CRAFT podané	29	6	20
CRAFT doporučené	7	2	4

Předběžné celkové výsledky uzávěrky CRAFT v září 2001 (počty projektů)

	Podáno	Vyhovujících	Doporučeno
CRAFT	420	356	126

► **Projekty Collective Research**. V září bylo ukončeno první kolo výběru projektů – vyjádření zájmu. Během listopadu bude vyhlášena výzva k podávání projektů tohoto typu s uzávěrkou 20.2.2002 pouze pro úspěšné účastníky prvního kola. Čeští účastníci figurovali ve 4 návrzích. Informace: www.cordis.lu/innovation-smes/calls/calls.htm.

Informace: www.cordis.lu/innovation-smes/calls/calls.htm.

Předběžné výsledky 1. kola (počty projektů)

	Podáno	Vyhovujících	Doporučeno
Collective Research	94	80	18

Další informace:

EK otevřela nové webové stránky na CORDISu pro MSP na adrese: www.cordis.lu/sme

Připravované a probíhající akce:

► Mezinárodní konference „Plasty – obaly, recyklace, inovace“, Most 27.1.2002. Informace: www.tc.cas.cz nebo krsticka@tc.cas.cz
Ve dnech 19. – 23.1.2002 navštíví ČR mise francouzských podnikatelů z oborů automobilový a strojírenský průmysl a speciální materiály
Informace: bic@bic.cz

► 15. a 16. listopadu 2001, Brno, mezinárodní seminář **Sustainable Building and Solar Energy**, zaměřený na energetickou náročnost provozu staveb. Informace: skarka@tc.cas.cz.

7. Zlepšování lidského výzkumného potenciálu a sociálně-ekonomické znalostní základny
www.cordis.lu/improving/, Info: techno@tc.cas.cz

* Pracovní program pro r. 2002 je na adrese [ftp://ftp.cordis.lu/pub/improving/docs/g_wp_en_200102.pdf](http://ftp.cordis.lu/pub/improving/docs/g_wp_en_200102.pdf).

Přehled uzávěrek programu Improving v r. 2002:

Aktivita	datum uzávěrky
Klíčová akce: Zlepšování socio-ekonomické znalostní základny výzkumné projekty, tematické sítě, doprovodné aktivity	15.1.
Vysoce odborné vědecké konference	1.2.
Studijní pobyty Marie Curie: individuální, návratové, pro zkušené výzkumníky.	13.3.
Ocenění za vědeckou práci (Descartesova cena)	5.4.
Zvyšování veřejné informovanosti (dialog věda (výzkum)/ společnost, média, týden vědy,...)	15.4.

Aktivita vybrané Evropskou komisí pro letošní **Týden vědy 2001** (5.–11. listopadu), všeobecné informace: www.cordis.lu/scienceweek

► **EuroPAWS**. Zlepšování veřejné informovanosti o vědeckých aktivitách prostřednictvím televize, Informace: www.europaws.org.

► **Life in the Universe**. Gymnasisté z 23 evropských zemí prezentují své názory na „teorii velkého třesku, počátek života na Zemi, existenci života mimo sluneční soustavu. Forma prezentace není předepsána („od webovských stránek až po divadelní představení“), Informace: www.lifeinuniverse.org.

► **BiotechEurope**. 45 minutový dokument o rostlinných biotechnologiích a GMO prezentovaný ve 4 muzeích (Mnichov, Bristol, Brusel, Madrid). Informace: www.terra-eu.org.

► **Infoplanet**. Vzdělávací výstavy (ve 4 zemích) posledního vývoje v oblasti obnovitelných zdrojů. Informace: www.infoplanetproject.com.

► **PUSH 2001**. Presentace výukových modulů, v jejichž rámci studenti provádějí pokusy osvětlující komplikované vědecké pojmy. Informace: www.poggio-imperiale.it/push2001/welcomme.html, www.darwincentre.com.

► **Small is beautiful**. Konference k tématu „Jak pracují mikrosystémy“ (např. řízení airbagů, elektronické nosy zjišťující čerstvost potravin atd.) proběhne v Manchesteru. Informace: www.micro-worlds.org.

► **Energetic friends**. Soubor 10 projektů vybraných Evropskou komisí ze soutěže týmů 12-18 letých žáků (podporovaných zkušeným výzkumníkem) z Estonska, Finska a Lotyšska. Informace: www.energeticfriends.org.

Společné výzkumné centrum
www.jrc.cec.eu.int/ Info: konickova@tc.cas.cz

Jedním z významných současných cílů Společného výzkumného centra Evropské komise je usnadnit zapojení kandidátských zemí do evropských výzkumných struktur a podporovat aktivity důležitých pro proces rozšíření. Za tímto účelem jsou v JRC organizovány tematicky zaměřené „Enlargement workshops & conferences“, na které jsou zváni odborníci z kandidátských zemí.

Konference

► Konference „Enlargement futures“, 2.- 4. prosince 2001, Slovinsko (důsledky rozšíření EU na oblast vědy a technologie, konkurence-schopnost a zaměstnanost v kandidátských zemích).

► Seminář: „Food safety“, 3. – 4. prosince 2001, Ispra, Itálie (posouzení potřeb vědecké a technické podpory při implementaci potravinové legislativy EU).

► Seminář „Plant Ageing and Safety Assessment“, Institut pro energii, Petten, Holandsko, 10.– 11. prosince 2001.

Bližší informace o odborných akcích zaměřených na podporu procesu rozšíření: www.jrc.cec.eu.int/enlargement

Program e-Content

Pro právní subjekty z ČR se otvírá další z programů EK, který je zaměřen na potřebu občanů a podnikatelů využívat digitální obsah globální sítě přizpůsobený jejich potřebám. Základem jsou tři akční linie: 1) zlepšení přístupu k veřejným informacím a rozšíření jejich využívání, 2) podpora vytváření obsahu ve vícejazyčném a multikulturním prostředí a 3) zvyšování dynamiky trhu s digitálním obsahem.

1. listopadu byla vyhlášena 2. výzva k podávání projektů s **uzávěrkou 1. února 2002**. Informace, včetně překladu pracovního programu najdete na stránce www.econtent.cz, kompletní informace v angličtině: www.cordis.lu/econtent

Informace o projektech

CIVITAS. V prosinci minulého roku vyhlásily programy GROWTH (průmysl a doprava) a EESD (energetika a životní prostředí) společnou výzvu na tematickou prioritu **CIVITAS**. Cílem bylo iniciovat projekty na řešení problémů městské dopravy co do energetické účinnosti, cenové úspornosti a snížení emisí a hluku. Komise hodnotitelů vysoce ocenila projekt HERA, který byl předložen konsorciem složeným z představitelů měst **Stockholm, Lille a Praha** a doporučila, aby Evropská komise uzavřela s tímto konsorciem kontrakt na finanční podporu projektu. Projekt je zaměřen na zlepšení městského provozu těžkých vozidel (autobusy, nákladní auta a dodávky) pro veřejné, obchodní i soukromé účely.

TRANSTRACC. Projekt Transtracc probíhal od května 2000 do září 2001. Jeho náplní byla výměna zkušeností a poznatků národních kontaktních organizací, resp. osob (NCP), zaměřených na práci s malými a středními podniky. Cílem bylo nalézt optimální a efektivní metody práce a výrazně zkvalitnit podporu a asistenci malým a středním podnikům při zapojení do projektů rámcových programů a připravit tak základy pro ISO-normy v těchto činnostech.

Projektu se zúčastnilo celkem 15 firem a to z Velké Británie, Rakouska, Belgie, Kypru, Estonska, SRN, Řecka, Islandu, Itálie, Lotyšska, Litvy, Holandska, Španělska, Švédska a České Republiky. Koordinátorem byla britská firma Beta Technology Ltd., z České republiky se účastnilo Technologické Centrum AV ČR.

Projekt se intenzivně zabýval těmito činnostmi, které by následně měly předmětem ISO normy:

1. Propagační aktivity – webové stránky, sítě prostředníků, vyhledávání a kontaktování firem (mailing), propagační materiály, informační dny, semináře, školení.
2. Poradenské aktivity – linka pomoci pro malé a střední podniky (MSP), kontrola, zda podnik vyhovuje kritériím pro MSP, vyhledávání partnerů pro projekt, posouzení myšlenky projektu a jeho novosti, příprava a sepsání návrhu, kontrola před odesláním návrhu, duševní vlastnictví, dohoda konsorcia, kontraktární jednání, opětovné podání návrhu.
3. Databáze a informační systémy

Národní kontaktní organizace byly rozděleny do tří skupin podle úrovně poskytovaných služeb. První skupina, kterou tvořily Holandsko, Itálie, Rakousko, Švédsko a Velká Británie, vypracovala v uvedených tématech základy nejlepší praxe. Ty byly testovány na pracovnících druhé skupiny (Belgie, Island, Německo, Řecko, Španělsko). Získané závěry pak byly zevrubně prodiskutovány s třetí skupinou (ČR, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko) a zpracovány do příručky *A Best Practice Guide for Supporting SMEs in the European Research Area*.

Evropská komise ocenila výsledky projektu TRANSTRACC a doporučuje vytvořenou metodiku a výsledky aplikovat v jiných evropských sítích a organizacích poradenského charakteru (IRC, BIC). Další informace: skarka@tc.cas.cz.

Z přípravy dalšího rámcového programu Návrh pravidel účasti

Evropská komise vydala (10.9.) návrh pravidel účasti v dalším rámcovém programu. Pravidla sestávají z 35 článků, které jsou seskupeny do 4 kapitol:

1. Úvodní ustanovení (předmět pravidel, definice pojmů a vymezení nezávislosti účastníka dalšího rámcového programu).
2. Nástroje rámcového programu: síť excelence, integrované projekty, cílově orientovaný výzkum a inovační projekty, specifické výzkumné projekty pro MSP, integrované iniciativy infrastruktur, podpora lidským zdrojům a mobilitě, koordinační aktivity, speciální podpůrné aktivity.
3. Účast v nepřímých akcích a její financování. (pozn.: nepřímé jsou ty akce, na nichž participují i jiné instituce než ty, které přímo zřídila Evropská komise): obecné principy, podmínky minimálních počtů účastníků v projektech, účast týmů z třetích zemí, účast mezinárodních organizací, podmínky vymezující technickou způsobilost účastníka a zdrojů, definice procedury pro předkládání projektů, hodnocení a výběr projektů, zapojení nezávislých expertů pro hodnocení, smlouvy o projektech a provádění projektů, finanční podpora Společenství, změny v řešitelském konsorciu, dodatečné finanční příspěvky, aktivity konsorcia ve prospěch třetí strany, technické a finanční monitorování a auditů, ochrana finančních zájmů Společenství.
4. Pravidla šíření a využití dosažených výsledků: vlastnictví znalosti, ochrana znalosti, využití a šíření znalosti, dostupnost znalostí z přímých akcí, přístupová práva ke znalostem v nepřímých akcích, přístupová práva pro výkon nepřímých akcí, přístupová práva pro užití znalosti, neslučitelné a omezující závazky.

Pravidla si kladou za cíl zjednodušit a zprůhlednit administrativu, řízení a kontrolu projektů. Článek „obecné principy“ (kap. 3) explicitně stanoví, že „právnícké osoby z asociovaných států se účastní se stejnými právy a povinnostmi, jaké mají právnícké osoby z členských států“. Stejně tak se bude přistupovat i k evropským vědeckým organizacím.

Pravidla mají též na zřeteli, že procesy vzniku ERA vyžadují skutečnou autonomii účastníků konsorcií.

Pokud jde o dříve poměrně složitá práva k duševnímu vlastnictví, pravidla zavádějí zjednodušení a redukcí současná práva na sdílení práv ke znalostem jen z titulu spolupráce na projektu. Akcentuje se zásada, že ten, kdo znalost odvodil, má výhradní právo k jejímu využití.

Komise přichází s novými způsoby financování projektů. U síti excelence, které nebudou mít detailně specifikovaný pracovní program, bude mít příspěvek EK formu „grantu pro integraci“. V praxi by měla být odhadnuta velikost kapacit a zdrojů, které pro činnost sítě excelence mobilizují účastníci, a příspěvek EK pak může dosáhnout až 25% této celkové hodnoty.

Integrované projekty budou mít naopak velmi přesně stanovený rozpočet, který bude vycházet z detailně formulovaného pracovního programu (s přesně formulovanými výstupy - „deliverables“). Financování bude mít v tomto případě formu „grantu k rozpočtu“, bude možné získat příspěvek až do 50% rozpočtu.

Ostatní typy projektů (mobilita, CRAFT, koordinační akce, doprovodné aktivity) budou financovány v zásadě stejně, jak je tomu v 5.RP. Úplný text návrhu pravidel účasti:

www.cordis.lu/rtd2002/fp-debate/cec.htm#rules.

